

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek ter velja s poštino vred dve kroni za celo leto. Posamezne številke veljajo 8 vinarjev. — Naročnina se pošilja na upravnništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne 4 redne vrstice (petit), če se enkrat natisne po 15 vinarjev, dvakrat 25 vinarjev, trikrat 35 vinarjev. Rokopisi se pošiljajo: Uredništvu „Našega Doma“ v Mariboru in se ne vračajo.

Naroči in čitaj!

Toda ne slab časnik, ampak dober list! Če bi hoteli tukaj dokazovati, kako dalekosežne važnosti je danes naročanje in čitanje časnikov, kako veliko ulogo igra tisek v javnem življenju, potem bi to gotovo bilo odveč, in marsikateri nadebudni naročnik bi se mogoče čutil užaljenega. Zato pa povdarjamo, da, ker itak že vsakdo dandanes čita, da mu je treba biti opreznemu, da ne čita vse povprek, kar mu pride pred oči, ampak, da modro izbira sebi primerno čtivo.

Časopisje je slabo in dobro. Odvisno je to od svetovnega naziranja, na kojega podlagi časnik presoja vse dogodke in dela javno mnenje, katerega se kakor klešč držijo vsi pristaši kake stranke ali struje. Če časnik dela namenoma pokvarjeno javno mnenje, če vsak zločin proti veri, proti pravosti hvale, ali vsaj opravičuje, prikriva, če zasmehuje in javno sramoti može, ki branijo pravico in čednost, njih nasprotnike pa slavi kot junake, je to brez dvoma slab list. Verska načela segajo namreč tako globoko v javno življenje, v politično in družabno, da vsak, kdorkoli hoče v javnosti govoriti in delovati, mora ali priznati ali pa pobijati krščansko svetovno naziranje. Slovenska mladina, hrabri fantje in vrla dekleta! Vzgojila vas je verna slovenska mati, od mladih nog vam je vcepljeno edino pravo, krščansko svetovno naziranje. Kdo bi si torej dal izruti iz srca to, kar ima od svoje dobre mamice? Človek bi mislil, da takega Slovenca sploh ni, in vendar si nakopa vsakdo to nečedno krivdo, ki nalašč naroči in se sčasoma nasrka protikrščanskega, ali kakor pravimo, liberalnega svetovnega naziranja iz slabega časnika. Ne jud, ne protestant, ne turk, ne naroča in ne čita lista, ki pobija njegovo versko naziranje, pač pa to stori katoličan. Ali taka nezvestoba ni sramotna?

Katoličan ne sme ne naročati ne čitati slabega časnika, t. j. takega, ki pobija krščansko svetovno naziranje, ker bi s svojim denarjem pomagal zastrupljati ljudstvo z židovskim liberalizmom. Ako vsi tisti, ki hočejo veljati za katoličane, ne bi dajali niti vinarja za liberalne časnike, bi ti listi v enem letu morali izdahniti. Zato pa, slovenska mladina, ne bodi vendar tako kratkovidna, da bi naročala liberalne liste, da bi tako sovražniku brusila meč, ki rani in mori slovenska srca.

Naša sveta dolžnost je, da podpiramo in širimo dober tisek. „Razširjati dobre časopise, je apostolsko delo“, pravi škof Ketteler. Že zadnjič smo pozivali, da se mladeniči vržejo z njim lastno navdušenostjo na agitacijo za svoje glasilo „Naš Dom“. Mlada nedelja je bila temu delu posvečena. Vemo pa, da je to pretežavno in mnogokrat popolnoma neizvedljivo ali vsaj neuspešno delo, da vsak m.adenič agitira med mladeniči, vsaka mladenka med mladenkami. Ni namreč vsakomur dan dar jezika . . . in neustrašenosti.

Nasvetujemo danes boljši in uspešnejši način agitacije. Z novim letom mora vsaka mladeniška zveza pridobiti enega novega naročnika za „Naš Dom“. Tako mislimo, da se precej razširi glasilo slovenske mladine na Štajerskem in Koroškem. In če tudi polagoma, napredujemo vendarle.

Ne moremo se pa zadovoljiti samo s tem, da se „Naš Dom“ širi in seve tudi redno plačuje, ampak mladina mora svoje glasilo res čitati. Le z neumornim čitanjem se mladi človek izobrazí, si pridobi znanja, ki mu je potrebno v javnem in zasebnem življenju, da ne zaostaja za drugimi sovrstniki. Marsikdo se ustraši dolgega članka, češ kdo bode bral to klobaso! Ravno tak članek moraš čitati ne samo enkrat, ampak dva- trikrat, ker v tem je največ poučnega, medtem ko kratke novice služijo bolj radovednosti.

Naprosili smo več odličnih gospodov in so nam tudi obljubili, da bodo napisali dobre članke za mladeniče, istotako bodo tudi mladenke imele vedno kaj v svojem predalčku.

Konečno pa, mladina, skrbí tudi za to, da bo urednik iz tvojega peresa dobival dopise. Naj se nikdo ne boji, fla bo s svojim dopisom slabo naletel. Če je dopis pomanjkljiv, ga bode že urednik primerno zboljšal, če pa je popolnoma neračen, potem izgine v žrelu uredniškega koša (in to je nesreča, katere ne izve — nikdo).

Slovenska mladina, v novem letu srčno na delo za izobrazbo, sebi v čast, domovini v korist!

Dične lastnosti našega cesarja Franca Jožefa I.

(Govoril pri cesarski slavnosti pri Sv. Urbanu dne 27. septembra 1908. Ev. Vračko.)

(Konec.)

V diamantni kroni našega cesarja se sveti tudi ona čednost, o kateri pravi apostol narodov: „Največja med njimi pa je ljubezen.“ In venčala bo zgodovina nekdanj našega cesarja, in če ga bo venčala, ga bo morala venčati tudi kot pravičnega vladarja.

L. 1848., ko je nastopil naš cesar vlado, je bil v Avstriji še absolutizem, to se pravi, vladar je popolnoma sam vladal državo s svojimi ministri, on je sam delal postavbe; ljudstvo ni imelo nobenih pravic. Glasno in na mnogih krajih tudi hrupno, je ljudstvo zahtevalo, da se sme sodelleževati postavodaje. Novodobne ideje, ki so zahtevale preustrojo državnega organizma, so prišle v ljudstvo, in naš cesar se ni dolgo obotavljal ter je dal narodu ustavo, po kateri je stopila naša država v vrsto modernih držav.

Ko je nastopil naš cesar vlado, so imeli največ pravic razni grofi in baroni. Naš cesar je vedno na to deloval, da dobi tudi nižje ljudstvo, ki mora nositi največja bremena, svoje pravice. Za časa vladanja našega cesarja je dobila naša Avstrija bolj demokratičen značaj.

Pod težko butaro je ječal pred letom 1848. naš kmečki stan. Veliko dolžnosti je imel, pravic skoraj

nobenih. Solze stopijo človeku v oči, če misli na hude čase, ko je naš kmet nosil hudo butaro tlake. Šestdesetletno vladanje našega cesarja pomeni obener šestdesetletno zgodovino prostega razvoja kmečkega stanu.

Pred letom 1848. so neusmiljeno izsesavali delavca-trpina razni kapitalisti — osobito judje. Pod vladno našega cesarja se je začelo misliti tudi na novodobne, bele sužnje. Naš cesar je bil vedno goreč pospeševatelj in zagovornik socialreformatoričnega gibanja.

Pred letom 1848. si je domišljeval mogočen nemški narod, akoravno ni v večini v Avstriji, da mora on vladati našo državo. Pod vladno našega cesarja so dobili vsi narodi enake pravice, so vsi narodi postali enakopravni. Seve, da včasih en ali drug narod še ne vživa tistih pravic, ki mu grejo, ni cesar kriv, ampak njegovi uradniki. Našemu cesarju je bil vedno svet rek, ki je napisan na pročelju cesarskega gradu, da je pravičnost temelj vseh držav. Pravičnost pa daje drugemu svoje. To je ravnalo avstrijske vladarske rodbine že od nekdaj, tega ravnala se je držal tudi častitljivi vladar, ki si zasluži priimek „pravičen“.

Ni čuda, da svojega cesarja tako ljubimo. Kak ginljiv prizor se je kazal pred več leti na Dunaju pred neko prodajalnico! Tu je bilo izpostavljenih več podob za naprodaj, med njimi tudi podoba našega presvitlega cesarja. Ljudje so postajali, ogledovali podobe in zopet šli svojo pot. A pride tudi priprosta, stara ženica mimo in obstoji pred prodajalnico. Ko zagleda cesarjevo podobo, razveseli se ji obraz, naredi križ, in vidi se ji, da pobožno moli. Za nekoliko časa zopet naredi križ in reče, dovolj glasno, da so jo drugi umeli: „Bog te živi, ljubi cesar!“ Ta prizor je mnoge privabil, da so gledali to pohlevno udanost in ljubezen, in se vzpodbujevali radi priprostosti te nedolžne žene.

Kako so se tresli in bali letos po zimi za življenje cesarjevo vsi Avstrijci! Bil je naš vladar hudo bolan, in pri taki starosti se je bati nagle katastrofe.

Pripoveduje se, da je prišel letos, ko je ležal naš cesar hudo bolan v svojem gradu na Dunaju, iz nebes smrti angel. Prišel je iz nebes, poslan od one ga, ki šteje dneve človeškega življenja, s poveljem, da naj se ustavi srce sivolasemu vladarju. Smrti angel pride v cesarski grad. Okoli grada in v gradu

vidi vse polno ljudi, ki so jokali, ker so se bali, da jim ljubljene cesar umrje. Ta prizor ga je tako ganil, da je šel nazaj v nebesa in pokleknil pred Vsemogočnega s prošnjo, naj še za nekaj časa odstopi od svojega sklepa! Zakaj, če hoče cesarju ustaviti srce, mora srca milijonov njegovih zvestih podanikov užalostiti.

Zato mislim, da vam kličem iz dna srca, če kličem v imenu vseh:

Bog ohrani, Bog obvari
nam cesarja, Avstrijo!

Grozen potres v Kalabriji in Siciliji.

Pretresljiva vest je prišla iz južne Italije. Strašna šiba božja — grozen, 32 sekund trajajoč, podzemski in podmorski potres — je 28. dec. zjutraj okoli 5. ure razrušil dve veliki mesti, namreč Messina in Reggio di Calabria, mnogo manjših mest in nebroj vasi v Siciliji in Kalabriji.

Obmorsko mesto Messina je za Palermom najvažnejše, sicer pa najlepše mesto v Siciliji. Zadnji čas je štel 170.000 prebivalcev, bilo je sedež nadškofa in raznih drugih oblastnih. Messina je bila že večkrat uničena od sovražnikov in od potresov, pa se je vedno znova in vselej lepša dvignila iz razvalin. Bila je važno trgovsko mesto s krasnim pristaniščem, ki je v njem prostora za 1000 ladij, in z močno trgovino. Mnogo starodavnih spomenikov jo je krasilo, izmed najlepših stolnica Santa Annunziata, najstarejša romanska cerkev sveta. Mesto je bilo znano že 800 let pred Kristusom.

Mesto Reggio di Calabria, na nasprotni strani messinske morske ožine, nekoliko dalje proti jugu, je imelo okoli 50.000 ljudi. Tudi to je bilo lepo južno mesto z lepimi stavbami in z mnogimi spomeniki.

Ti kraji so že večkrat hudo trpeli po potresu, posebno v letih 1783., 1894., 1905., a sedanjí potres je bil nad vse strahovit. Če človek čita dan za dnem brzojavna poročila o tej katastrofi, ga spreletavata groza in strah in srce se mu krči od sočutja nad to nepopisno nesrečo. Nad 100.000 ljudi je našlo smrt pod razvalinami, tudi messinski nadškof in general Costa, veliko jih je pa ranjenih in pohabljenih. Porušena so vsa javna poslopja, cerkve in vojašnice.

LISTEK.

J. Markošek.

Spomini z romanja v Sveto deželo.

(Dalje.)

Severna obala Istre je zelo razvita. Kmalu za velikim svetilnikom odpre se nam razgled v precej globoko vrezani miljski zaliv, ki je prav varen in sprejme lahko večjo mornarico. Na miljski obali se nahaja livarnica železa in tesalnica ladij; nad Miljami stojita dve utrdbi in več slikovitih cerkvic. V dragi sv. Jerneja se nahaja obširni, novi lazaret, kamor morajo vse okužene ladje v „kvaranteno“. Radi bi še gledali lepi prizor, pa ladja nam ne da več časa. Pred nami je razprostrt že koperski zaliv, s starim mestecem Koper, v katerem se snide vsako leto istrski deželni zbor. V globoko-zarezanem piranskem zalivu, ki se nam kmalu pokaže, je solnarna, kjer dobivajo najizvrstnejšo sol, in v novejšem času imenitno morsko kopališče. Okolica tega kopališča je prav krasna. Obronki imajo deloma vedno zeleno rastlinstvo: oljcniki, vinogradi in sadniki se menjajo z lavorjevimi in cipresnimi nasadi. Okoli kopališča zasnovanega še-le leta 1891., sezidali so prav mnogo vil, v katerih bivajo prav imenitni gostje. Nad mestecem Pirano kraljuje srednjeveški grad in zre zamišljeno čez morje, kakor bi premišljeval in sanjal o nekdanjih lepih dneh.

Zelo zanimiv je rt Žalborna (Salvore) ki je najzahodnejša točka Istre. Na njem se nahaja 36 m visoki morski svetilnik prve vrste, sezidan l. 1817. Njegova stalna bela luč se pobliskuje kakor smo videli na povratku, čez vsako minuto in se vidi na 17 morskih milj (32 km) daleč do Trsta in celo v Grado na italijanski strani. Žalborna je tudi zgodovinsko važen rt. Pred njim so potolkli Benečani brodov-

je cesarja Friderika I. Rudečebredca l. 1177., vsled česar se je moral pomiriti s papežem Aleksandrom III. Med tem opazovanjem so bili romarji tretjega razreda, ki so imeli ob enajstih določen obed, v medkrovju in deloma na krovu, že zadostili želodnim potrebam. Ob dvanajstih je prišla vrsta na nas. Za prvi razred so bile trdno k tlom prikovane mize, pokrite v lepi dvoranici v sprednjem delu ladjinega krova. Tudi stoli so pritrjeni k tlom, da se ne začnejo ob viharju kotati po tleh; naslonjalo je okroglo, da se sedi prav varno in prijetno na njih. Stol se da vrteti kakor vrtiljak, da se lažje pride k mizi in od mize. Za drugi razred so pokrili mize v še manjši dvoranici proti koncu ladjinega krova, postavili tudi dolgo vrsto zaslikih miz na desnem krovu. Kmalu je vse zasedeno do zadnjega prostorčka, pa glej, cela vrsta romarjev, med njimi tudi midva, ne najde več prostora. Strežniki so pokrili za celo tropo romarjev (drugorazrednikov premalo. Menda se jim ni zdelo potrebno, prešteti prirejenih prostorov. K sreči je bil med nami prav odločen mož, vodnik četrte skupine. Prav krepko prime strežnike zaradi ne-paznosti; po njegovem prižadevanju se pokrije čez nekaj časa neprijetnega čakanja miza tudi za nas. Pa jedi so bile medtem že precej prestane, kar nam ni posebno bilo po godu. Potolažilo in celo vdobrovoljilo pa nas je temnorudeče vino, ki nam je vsem dišalo izvrstno; bilo je malo trpko pa pravo zdravilo in krepčilo za želodec, ki je hotel pri nekaterih postati malo nepokojen. Ko smo si po šegi popravili okus še s črno kavo, za katero smo morali plačati posebej 10 vinarjev, šli smo prav veselo zopet na svoje opazovalnice, da se divimo še nadalje nad lepim razgledom. Za nami je še Humec (Umago), kmalu potem je grad Dajla in za njim Novigrad. Poreč, ki potem sledi, ima lukco le za male ladje, pa jako porabne in izurjene mornarje. Kmalu za njim se pokaže na ju-

Razdejan je vodovod in razdrte plinove naprave in železnica. Plin je eksplodiral in vsled tega je nastal na vseh koncih in krajih velikanski požar. Še več dni pozneje se je iz kupa razvalin dvigal gost dim. Po potresu je nastal hud vihar, ter se utrgal oblak, da je kar lilo iz neba. Begunci so tako preplašeni, da so skoraj blazni. Potres je spremljal tudi podmorski potres. Pri oseki se je morska voda do 300 m oddaljila od obrežja, a takoj je plima valove visoko kot hiša metala na kopno. Nesreča je tako hitro prišla, da se ni mogel skoraj nihče rešiti. Neke točke mesta so se v plimujučem morju pogreznile in izginile. Vsa obala v messinski ožini se je spremenila in tudi svetilka je izginila. Več razrušenih vasi je voda popolnoma odplavila. Na morju so ladje mnogo trpele vsled potresa, več se jih je potopilo, tudi ena avstrijska ladja je precej poškodovana.

Prebivalstvo, kar ga je še ostalo, je brez živeža in brez odeje, in trpi mraz in lakoto. Ker so porušene železnice in pretrgane brzojavne zveze, zato so prihiteli na pomoč razne vojne ladje, ruske, francoske, angleške, nemške in italijanske, ki so bile v Sredozemskem morju. Vojne ladje so takoj priredili za bolnišnice, nanje prenašajo ranjence ter jih odvažajo v bližnja mesta. Nato so iz vseh krajev Italije prihiteli zdravniki, vojaki in drugi rešilni oddelki. Dovažajo se zdravila, živila, obleke, postelje itd. Po vsej Italiji in po vsem omikanem svetu nabirajo milodare za ponesrečence. Vsi vladarji in državni zastopi so odposlali italijanskemu kralju in vladi izraze globokega sočutja. Med prvimi je bil naš cesar, ki je poslal 50.000 frankov za ponesrečence. Italijanski kralj in kraljica, ki sta se poklala na kraj nesreče, sta darovala iz svojega 200.000 lir. Sv. oče Pij X. so izrazili svoje globoko sožalje, odredili mrtvaška opravila za uboge žrtve in stopili v pomožno akcijo ter podelili 100.000 lir.

Globoka žalost je zavladala ne samo po Italiji, ampak povsod, kamorkoli je dospela ta pretresljiva vest o hipni nesreči. — Prav prosimo: Šibe potresa reši nas, Gospod!

Bilanca.

Na pragu novega leta smo.

Vsak gospodar, vsaka gospodinja sklepa svoje račune, primerja svoje dohodke z izdatki, in se prepriča, za koliko je v čem napredoval, koliko ima do-

gu visok zvonik in mestice Rovinj z dvema lukama; južno od njega se vrsti pet otokov; največji in najslikovitější je Sv. Andrej, z grmičjem porasten; za temi otrovi se začena Fazanski preliv. Po daljši vožnji zazremo celo kopico otokov, imenujejo se brionski; na njih so postavljene utrditve, ki branijo vhod v bojno luko Pulj. Ladja se je bolj in bolj oddaljevala od istrskega polotoka, tako (da smo videli južno Istro kakor v megli in kmalu nam je izginila celo izpred oči. Le ena gora nas je še pozdravljala od daleč, namreč Monte d' Ossero na Lušnju. Diven je bil razgled in vendar nismo pasli svoje radovednosti celi popoldan nepretrgano. Po tretji uri pozvali so nas, naj se gremo krepčat s kavo. Kruh je še bil precej dober, četudi deloma premalo pečen; prav čudna pa je bila kava; celo različna od popoldanske. Že karva se je nekaterim zdela zelo sumljiva, tuči okus ni bil posebno dober. Pri naši mizi sta sedeli dve gospodični iz Gradca, ki kuhata v odličnih hišah; izrazili sta se, da je ta kava preveč „redka“. Še manj se je mnogim dopadlo „mleko“, niso namreč poznali zgoščenega, kondenziranega mleka, ki ga peljejo na ladji seboj v pločnatih škatljicah. Kadar ga rabijo prilijejo zgoščeni čorbi potrebno množino vrele vode, in mleko je gotovo. Kdor je navajen doma na dobro, gosto mleko, mu mleko na ladji od kraja ne diši. Pa človek se po potrebi privadi vsega, posebno ker vidi, da ne morejo peljati toliko krav seboj, da bi namolžili dan na dan mleka za čez 600 ljudi. O pol petih popoldan začne nek star muzikant trobiti na trompeto in klicati ljudi, ki so se bili razvrstili po vsej ladji, k popoldanski pobožnosti. Vse je vrelo skupaj in z največjo pozornostjo sledili smo Kranemu nagovoru patra Ansgarja, frančiškana v Gradcu, dolgoletnega misijonarja na Kitajskem, ki je bil na tem romanju naš duhovni vodja, po nagovoru smo

bička, koliko ima zgube. Pri sklepanju teh računov primerja iste z sklepi od lanskega leta in dela načrte za prihodnost.

Ob sklepu leta naredimo tudi mi, dragi mladeniči, račun ali bilanco čez naše gibanje in delovanje v l. 1908.; za koliko smo od lani napredovali ali nazadovali in kake načrte imamo za prihodnje.

L. 1908. res lahko imenujemo jubilejno leto tudi za nas. Toliko lepih, veličastnih shodov še ni videla Slovenija, kot smo jih imeli to leto mi štajerski mladeniči. Poglejmo še enkrat površno vse velike shode, iz katerih prvega se vzklila naša „Zveza slov. mladeničev“.

Dne 8. junija se je v Ljutomeru vršil prvi veliki mladeniški shod. Prihiteli so mladeniči iz vseh pokrajin Slov. Štajerja; svoje zastopnike so poslali tudi vse sosedne pokrajine. Cerkveni govor dopoldne je imel č. g. br. Anton Jerovšek. Na popoldanskem zborovanju, ki se je vršilo na dvorišču pri g. Vapotiču, so govorili: Dr. Vrstovšek, dr. Hohnjec, dr. Korošec, Kremžar, iur. Česnik, dr. Krek, vikar Kociper, t. Žebot, Karba, Žličar, Roškar, Šparl, Babič, Fabijan, Poljanec, Verkl.

Lepo se je končal ta prvi mladeniški shod, ki je obrodil lepe sadove, in na katerem se je ustanovila „Zveza slov. mladeničev“.

Že 6. julija se je vršil drugi mladeniški shod na Velehradu Slovenskem, pri Sv. Trojici v Slov. goricah. Cerkveni govor je imel č. gospod dr. Hohnjec. Na popoldanskem zborovanju, ki se je vršilo na prostoru pred samostanom „pod lipo“, so govorili: Dr. Hohnjec, t. Žebot, č. gvardijan Meznarič, zastopnika Kranjske, brata Jeločnik in Puc; zastopnik Koroške, mladenič Krof in mladeniči: Kranjc, Šparl, Poljanec, Breznik, Roškar, Hauptman, Urbanič, Borsko in Felicien. H koncu je dajal mladeničem še lepe nauke g. kapitan Bosina.

Dne 29. julija se je vršil mladeniški shod pri Sv. Florijanu ob Božu. Cerkveni govor je imel č. g. župnik Roškar. Popoldansko zborovanje je bilo pri g. Vizovišku, in so govorili: Župnik Gomilšek; mladeniči: Stres, Kovačič, Rajher, Brglez, Hajnšek, Gobeč; č. g. Ozvatič, Verkl, Mlakar in Andrič.

Prvo nedeljo meseca avgusta (2. avg.) se je vršil velik shod pri Sv. Roku v Šmarju. Zborovanje se je vršilo na prostem pred cerkvijo in so govorili: Dr. Korošec, župnik Gomilšek; iur. Jesenko, tov. Žebot, Žličar, Kovačič, Dobnik, Zabukovšek, iur. Ogrizek, Čakš, Jurgec, Stoklas, g. Žgank in gospod Sinko. Cerkveni govor je imel č. g. dr. Korošec.

molili pred Marijinim oltarjem rožni venec. Zelo se mi je dopadla navađa, da se ljudstvo in duhovnik menjujeta pri molitvi. Prvo skrivnost moli duhovnik z asistenco naprej, ljudstvo pa odgovarja, in tako dalje do konca. Po končani pobožnosti zasede tretji razred prostore, da povžije večerjo ob 6. uri. Ker se je rabilo nekaj teh miz tudi za drugi razred in so se morale torej znova pokriti, začeli so stražniki klicati kmalu svoj „avanti naprej“, „maken si plas“, v spakedrani nemščini, „naredite prostor“. Ni se jim menda ljubilo poslušati godrnjanje romarjev drugega razreda, če bi ne bilo vse v redu. Pa bilo je. Mnogi so se hvalili, da jim na morju jed in pijača bolje diši kakor doma, in eden mojih sopotnikov je ves ves l povdarjal, da so želodčne težave, ki so ga doma mučile redno in mu jemale tek, skoraj celo izginile. Morski zrak upliva res ugodno na telo, in za nekatere bolezni priporočajo zdravniki vožnjo po morju ali vsaj bivanje v bližini morja. Med zanimivimi pogovori potekel nam je večer, ki je bil izredno prijeten. Osvežujoč veterček poletaval je po morski gladini in se igral z nagajivimi valčki, ladja je neumorno rezala naprej in puščala za seboj široko, daleč vidno gaz v razburkanem morju. Bilo je treba iti počivat. Mnogo romarjev se je izjavilo, da sploh ne grede iskat svojega ležišča v ladjino notranjost, ampak da bodo prenočevali kar na prostem. In res, ko se je storila tema, je vlekel marsikateri in marsikatera po strmih stopnicah iz ladje svojo žimnico, odejo in blazino, počival kak bolj varen kotiček za steno ali med zaboji, da bi mu noge ali glave ne pohodili, in se vlegel mirnodušno k počitku. Celo naš vođnik Himel se je zaval v volneho odejo in se razpoložil na klopi visoko na kanitanovem mostovžu. Nekateri poznavalci južnega podnebja pa so svarili spati na prostem, ker se lahko naleze prehlajenja in

Dne 23. avgusta je praznovalo štajersko in kranjsko Posavje na Vidmu svoj mladeniški jubilej. Govorili so na tem shodu: Žebot, dr. Benkovič, Ašič, Planinc, Kovačič, Kadej in Presker. Kajlepo je govoril mladeničem cerkveni govornik č. g. župnik Potovšek.

Tudi gornja Savinjska dolina ni zaostala za drugimi pokrajinami. Dne 30. avgusta se je vršil velik shod v Nazarjah. Cerkveni govor je imel č. g. dr. Hohnjec. Popoldansko slavlje se je vršilo v samostanski telovadnici in so govorili: dr. Hohnjec, stud. iur. Rakun, Zličar, Terseglav iz Ljubljane, Križnik, Jošt, Slemnik, Lekše, Bedminek, Rakun, Kos, Borsinjak, Perbil, Breznik in Tajnšek.

„Zveza slov. mladeničev“ je od nedelje do nedelje bolj in bolj razprostirala svoja krila po Spodnji Štajerski. Dne 20. septembra se je vršil lep shod v Poljčanah pri g. Gajšku. Govorili so: dr. Hohnjec, Žebot, Cvahte, Javernik, Mlakar, Dobnik, Brglez, Strmšek, Pučnik, Gobeč, Kitek, Kovačič, Dušej, Selih, zastopnik kat. slov. dijaštva, gostilničar Gajšek, kaplan Sagaj, Vipotnik in kaplan Kramaršič. Cerkveni govor je imel č. g. župnik Čade.

Še enkrat se je zbral cvet Prlekije na shodu pri Sv. Juriju ob Ščavnici dne 11. oktobra. Cerkvena slavnost se je vršila pri podružnici Sv. Duha na Stari gori. Pridigo je imel č. g. dr. Hohnjec. Shod se je vršil v prostorni uti gospe Terstenjakove. Govorili so: Č. g. Ozvatič, dr. Hohnjec, Žebot, Stuhec, Babič, Borko, Golnar in Šut.

Dne 18. oktobra se je vršil zadnji mladeniški shod na Brinjevi gori pod predsedstvom župana Winterja. Govorili so: Dr. Hohnjec, Cvahte, drž. poslanec Pišek, Karba, Selih, Kavkler, Benčan, Klajžar, Zatler, Poljanec, Strmšek, Kotnik, Gujznik in Lamut. Pridigoval je č. g. župnik Karba.

To je v kratkem pregled naših velikih zborovanj v l. 1908. Začeli smo veliko delo in to delo moramo nadaljevati. In to naj bo naš načrt za bodoče. Naša misel mora v prihodnjem letu spreleteti tudi Koroško, nas tesneje zvezati s Kranjsko in Goriško, tako da bodo sčasoma stali vsi slovenski mladeniči pod enim praporom sv. vere in slov. domovine. Vsem naj bodo pred očmi besede pesnika:

Ena mati nas rodila,
Ena mati nas redi,
Da Slovenija, mati mila,
Vse v ljubezni nas goji.

mrzlice. Po njih nasvetu sva se ravnala s tovarišem in šla poiskati najino ležišče v drugem nadstropju pod krovom. Najna kabina (izbica) je bila dolga ne celo pet metrov, široka k večjemu dva metra in približno tri metre visoka, torej pravcata ječa. Ko bi bila samo midva, bi še šlo; pa v tej izbici nas je spalo 8 romarjev. Kje se je pa dobil prostor za postelje? Na ladji so zelo praktični, nobeden prostorček ne gre tam v izgubo. Postelj je priprosto sestavljena iz nekaj železnih drogov, je sicer precej dolga, bila bi pa lahko malo širja; žimnica je trda in posteljna oprava snažna. Po dve in dve postelji sta pritrjeni k steni, druga nad drugo, kakor „ojder“ na kmetih. Ko stopimo v kabino, zdi se mi, kakor bi prišel v parno kopel, kar hitro sem ves v potu. No če bo tako šlo, potem pa adijo spanec. In vendar sklenem v kabini ostati, bolje se je v kabini potiti, kakor na krovu se prehladiti; tega mnjenja je bil tudi moj tovariš. Zato pa kar v postelji. Za mene je to lahko šlo, ker sem spal celo nizko, skoraj na tleh. Kako pa bo z drugimi, ki spijo na „ojdru“? V nekaterih kabinah so lestvice, da se zleze v posteljo „drugega nadstropja“, v naši kabini je ni bilo. Pa k sreči je Bog dal nekaterim ljudem (dolge noge, da jim omogočijo, povspeti se v višavo. Tudi mojemu tovarišu se je posrečilo priti do zaželenega ležišča; stopil je na ogrodje moje postelje in krepek sunek, katerega sem čutil tudi jaz in se hitro za njega odškodoval s krepkim protisunkom, dal mu je potreben vzlet, da se je sleknil v posteljo. Taka večerna telovadba sicer ni običajna, škoduje pa ne. Nisem mogel koj zaspati; vročina, nevajeno ležišče, neprestano ropotanje velikega stroja, ki je bil prav blizu, pljuskanje vode ob stene, ki se je slišalo tu bolj kakor na krovu, odganjalo je spanec nekaj časa. Končno sem vendar zaspal in spal trdno in dolgo krepčilno spanje.

— — — — —
— — — — —
— — — — —

Torej v kolo se vstopimo,
Roke, srca k zvezi zdaj!
Glasno tu si prisezimo
Ljubav bratsko vekomaj! t.

Okoli po svetu.

Pooblastilni zakon, s katerim se dovoljuje vladi, da podaljša sedanje trgovinske pogodbe s soslednimi državami za tri mesece, je državna zbornica dne 19. m. sprejela z dvetretjinsko večino. Naši poslanci dr. Benkovič, dr. Korošec, Pišek, Roškar so glasovali proti pooblastilnemu zakonu, čeprav je vlada pretila, da si ga sicer sama dovoli s točko 14. naše ustave. Na podlagi tega zakona bi si dovolila vlada pooblastilni zakon za celo leto ter bi bilo v njem tudi zadržano, da se smejo začasno skleniti celo nove trgovinske pogodbe.

Nova zveza strank se je ustanovila v državnem zboru. Slovencem in Hrvatom so se pridružili katoliško-narodni Čehi in pa Starorusini. S tem je katoliški življenj v zvezi v taki premoči, da bi slovenski liberalizem, četudi bi imel na Dunaju sposobnejše zastopnike, ničesar ne mogel opraviiti. V državnem zboru je obudila ta nova zveza veliko pozornost in občno je mnenje, da se boče na njo moralo ozirati tudi pri prihodnji sestavi novega ministerstva.

Državni zbor je dne 19. dec. deloval pozno v noč, potem šel na počitnice, ki bodo trajale do 19. januarja.

Cesar je imenoval za predsednika dalmatinskega deželnega zbora poslanca dr. Ivčevića.

Trajno uradniško ministrstvo dobi najbrže zbornica, ko se zopet snide, ako bodo ostali brezuspešni vsi Bienertovi poizkusi, da sestavi ustavno vlado. Uradniško ministrstvo predloži zbornici zakonska načrta o jezikovni postavi, o razdelitvi okrožij na Češkem in o dovolitvi vojaških novincev.

Na Dunaju se namerava ustanoviti trajno češko gledališče.

Na Dunaju se je pojavila nova otroška bolezen. Otroci ohromi. Bolezen se pojavi z vnetjem hrbtenice. Dognali so, da je bolezen nalezljiva.

Ogrski trgovinski minister Košut je nevarno obolel. **Laško vseučilišče** bo v Tridentu. Vlada kupi tam najboljši hotel v ta namen.

Knez Jurij Lobkovic, bivši češki višji deželni maršal, je umrl. Visoki rajnik je bil po svojem prepričanju odločen katoličan in je tudi javno kazal svoje katoliško prepričanje. Bil je tudi zvest sin svojega češkega ljudstva.

Ruski minister Izvolskij je izjavil, da bodo velevali priznati priklonjenje Bosniji in Hercegovine. V slučaju, da Srbija in Črna gora začeta vojsko, bosta osamljeni. Tako zdaj lahko upamo, da se bodo viharji oblaki, ki so viseli nad Balkanom, mirno razpršili.

V ruski državni banki se je poneverilo nad 120 milijonov rubljev.

Indija so pripravljala na revolucijo proti Angležem.

Na Francoskem je bilo leta 1907 število novorojencev za 20.000 nižje od števila mrličev. Nek francoski pisatelj je vskliknil: „Danes je na Francoskem več krst kakor zibelk; to je začetek konca“. Kdo je kriv, da francoski narod propada? Brezbožni postavodajalci, ki so zakon ponižali v navadno pogodbo. Kjer ljudstvo zametuje krščanska načela, — propada.

Ruski general Lipovac, ki se je mudil v Belgradu, je ob svojem povratku izjavil, da napove Srbija Avstro-Ogrski najkasneje čez dva meseca vojsko.

Srbska vlada je pristala na predlog Avstro-Ogrske, da se trgovinska pogodba s Srbijo začasno podaljša za tri mesece, to je do konca marca. — Ob Drini sta bila dva avstrijska orožnika, kakor poročajo listi, od dveh srbskih kmetov napadena. Streljala sta nazaj in oba napadalca ustrelila.

Angleži in Rusi so zopet zahtevali, naj perzijski šah uvede ustavo.

Na Portugalskem so dobili novo ministrstvo. Predsednik je Campos Henriquez.

Iznajdljivi Angleži nabirajo v Londonu darove za bolnišnice s psički, ki imajo krog vratu obešene nabiralnike. Malokdo se more ustavljati prosečemu pogledu teh marljivih in zvestih nabiralec. Deset psičkov je tekom enega leta nabralo za neko bolnišnico lepo vsoto 300 funtov šterlingov.

V Londonu se je ustanovil v novim letom slovanski tiskovni urad, ki bo izdajal poizvedbe vsem svetovnim listom o položaju Slovanov in o dogodkih v slovanskih ozemljih.

Svičarski deželni svet je zopet izvolil sedem zveznih svetovalec in kancelarja. Za predsednika je izvoljen za leto 1909. dr. Deucher.

Belgijski parlament je dovolil ženam aktivno in pasivno volilno pravico, t. j. smejo voliti in voljene biti.

Na perzijskega šaha je bil izvršen atentat. Napadalec je bil preoblečen v duhovnika, da je lažje prišel do šaha. Pravijo, da je šaha ranila kroglica v hrbet.

Oplenjeni kraljevski grobovi. V kōskildiško stolico so vlomili neznani vlomilci in oropali krste danskih kraljev Friderika VII., Kristijana IX. in kraljice Lujize. Odnegli so zlato, srebro in druge dragocenosti, med drugim srebrn venec, ki ga je daroval francoski predsednik Fallières.

Razgled po domovini.

Iz finančne službe. Prestavljeni so: Nadpazniki Franc Fras iz Ljutomera v Radgono, Ferdinand Golob iz Ljutomera v Konjice, Ivan Pačon iz Konjic v Ljutomer; titularna nadpaznika Mihael Ferencak iz Celja v Laški trg, Alojz Koren iz Rečice v Leskovec.

Odvetniški izpit je napravil v Gradcu gosp. dr. Vladimir Sernec, odvetniški kandidat v Mariboru.

Umrl je v Pištanju vpokojeni nadučitelj jubilar gospod Jožef Čížek. Rajni je bil vrl katoliški mož. Slava njegovemu spominu! Naj v miru počiva!

Novi naslovi sodnikov. Po cesarjevem ukazu dobijo sodni adjunkti naslov: „sodnik“, sodni tajniki naslov: „okrajni sodnik“ in okrajni sodniki: „okrajni sodnik in načelnik sodišča“. Novi naslov dobijo tudi oni sodni tajniki in sodni adjunkti, ki so izstopili iz aktivne službe, če prosijo zanj.

Ptujski Ornič je pri volitvi v štajersko-trgovsko in obrtno zbornico propadel. Ker ga je doslej ta zbornica pošiljala v štajerski deželni zbor, si mora zdaj poiskati druge volilce. Kandidirati namerava v mestni skupini ptujski.

Kebelj na Pohorju. Zadnjič sem vas, dragi mladeniči, s svojim dopisom malo podregal v vašem narodnem spanju. Danes vam pa moram nekaj drugega povedati. Nedavno pridem po svojih opravkih v neko kmečko hišo. Med drugimi pogovori napeljem tudi govor na Mohorske knjige, katere sem videl ležati, eno na peči, drugo na postelji, tretjo na klopi i. t. d. deloma že razcefrane, akoravno še skoraj nove. Pogovor zasučem na branje, kakoršno je v teh knjigah in jim začnem praviti tudi neko povest, katero sem že poprej jaz iz svoje knjige prebral in si jo deloma tudi zapomnil. Vsi me začudeno poslušajo in me tudi vprašajo, v kateri knjigi se to nahaja. Povem jim, da ravno v tej knjigi, ki leži na peči že precej raztrgana. Bile so Slovenske večernice. Čudi jo se, da oni tega niso našli. Vprašam jih, ali so pa tudi že kaj brali iz teh knjig? Ogovorijo mi, da ne in delajo izgovore, češ, eden noče, drugi ne zna tretji nima časa itd. Vsak ima kakšen izgovor. O seveda; se začudim, potemtakem jim je lahko vse neznano, kar je v teh knjigah pisano, oziroma tiskano. Saj knjiga ni človek, da bi kakšno povest ali kaj drugega glasno pripovedoval, ampak ako hočemo vedeti vsebino knjige, moramo pač knjigo brati. Na moje vprašanje, čemu so jim knjige, mi odgovorijo, da ž njim otroke potolažijo, da jim jih dajejo za igračo. Prav resno jih pekaram zaradi takega ravnanja. Razložim jim pomen branja zlasti Mohorskih knjig in jim naročim, naj v bodoče ne delajo tako, ker knjige so za branje, ne pa za igračo otrokom. Glejte, dragi mi, takih žalostnih vzgledov bi se dalo navesti mnogo, in kakor je pri knjigah, tako je tudi pri časnikih. Marsikateri ima časnik naročen; pa ako ga vprašaš po njega vsebini, ti ne bo vedel odgovora. Mnogokrat ležijo časniki na pošti cele tedne, in tako dobi dotični po tri ali še več skupaj, in kateri mu je potem najbližji, tega malo pogleda, druge pa pusti nerazrezane v kakem kotu. In tako ima dostikrat celi kup nerazrezanih časnikov, katerih vsebina mu je popolnoma neznana. Tako ne sme biti dalje. Za časnik ne velja, da smo samo naročeni nanj, ampak ga moramo tudi pazljivo prebirati, bolje tudi večkrat. Kaj pomaga, ako si da kdo jed prinese na mizo, zavžije pa jo ne. Potemtakem nima od jedi nikakoršne koristi. Ravnotako je tudi s čitanjem kakoršnegakoli berila. Tudi čitanje, oziroma pomen čitanja moramo takorekoč zavžiti, to se pravi, k sreči si vzeti, kar čitamo in si tudi to zapomniti, da se potem ne bomo mogli izgovarjati, kakor sem še pred kratkim slišal: „O ja, jaz bi že bral, pa saj nič nimam od tega!“ Seveda, ako časnik dobiš, pa ga vržeš v kot, ne da bi ga dobro pogledal, potem res nimaš nobenega haska od njega. Le pridno in zvesto ga prebiraj, te-

daj ne bodeš tudi ti čitatelj tega, kaj takega izustil, kar ti zagotovi mladenič iz zelenega, sedaj belega Pohorja.

Slovenska Bistrica. Postajenačelnik in vodja nove železnice je postal Viktor Adamič.

Na Prihovi priredi dež. potovalni učitelj g. Martin Jelovšek, ki je bil o priliki cesarjevega jubileja radi svojih zaslug, ki si jih je stekel za biko-rejo, odlikovan s križem, meseca februarja podučen tečaj gospodarjem in gospodinjam. Čas in natančen spored se bo naznanil o pravem času. Le pridite v obilnem številu!

Kapela. Našega mladeniškega sestanka, ki se je vršil dne 8. dec., so se fantje v lepem številu udeležili. Govoril je mladenič Žebot o organizaciji mladine. Navajal je tri vrste sovražnikov: slabo časopisje, liberalizem in alkohol.

Slov. kršč. soc. tečaj pri Veliki nedelji se je dobro obnesel. Vrli mladeniči so tudi z veliko navdušenostjo govorili o tem in onem. Le Tonček je v sredo opoldne nerodno govoril, da vsi kmetje ali naj bo kakšen posestnik, vsak jemlje podporo za gorice, on pa da nima gorice, a ravno tako pri davkih mora plačati, kakor tisti, ki podporo dobi. Ljubi Tonček, dozdaj še nisi davka plačeval in še ne znaš, odkod je denar, ki ga dobivajo revni posestniki kot podporo za gorice. Zatorej pa fantje vsigdar premislite, kaj govorite, celo na takih tečajih, ko smo navzoči tudi kmetje, ki imamo veliko plačil.

Kmet od Velike nedelje.

Kebelj pri Oplotnici. V zadnji številki vašega cenjenega lista smo čitali dva dopisa iz Keblja na Pohorju. Dragi g. urednik, sprejmite še tretjega. Dekliških dopisov še niste nobenega sprejeli iz Keblja. Mladeniči so se že začeli dramiti. Hočejo se narodno probujati in izobraževati. Prav tako! Najprej nam je treba zares bralnega društva, potem mladeniške in dekliske zveze, pa tudi Marijino družbo za mladeniče in dekleta nam naš častiti g. dušni pastor pri naših zasebnih naukih priporoča. Le kaj se bode vse to doseglo, smemo reči „pon-son“, da se tudi na Keblju dani. Nam dekletom je tudi treba izobrazbe! Marsikatero izmed nas čaka važna naloga. Če kedaj hočeš biti dobra, varčna gospodinja, se moraš tudi ti izobraževati, moraš čitati časnike, posebno pa „Naš Dom“. Pa žalibog da ima „Naš Dom“ od strani deklet iz naše župnije le malo naročnic. Predraga dekleta, naročite si „Naš Dom“, da tudi mi ne zaostanemo za mladeniči. Dve kroni na leto si zamore že vsaka prihraniti, za katere ji ne bo žal, ker bi imela dosti lepega in poučljivega berila. Vam, dragi g. urednik, kakor tudi vsem dekletom, naročnicam „Našega Doma“, želim z visokega Pohorja veselo in srečno novo leto. Obljubim pa vam, da bodem, ako ne poprej, ob koncu tega leta vse poročala o naših mladeniških in dekliskih načrtih. Opazovalka.

Celje. V mestu kandidirata za deželni zbor dosedanji poslance Moric Stalner in dr. Gustav Delpin.

Šmarje pri Jelšah. Dne 28. t. m. umrl je nek-daj daleč okoli znani gostilničar in mesar Karol Jagodič ml. v gostilni gospoda Grada, h kateremu je na Božič še sam prišel.

Šmarje pri Jelšah. Mnogoletni naš nadučitelj g. Franc Jurkovič je odlikovan z naslovom ravnatelj. Čestitamo vrlemu, katoliškemu nadučitelju k zaslužnemu odlikovanju!

Hrastnik. Od 1. maja naprej se bo brzovlak ustavljal tudi na naši postaji.

Novi Slov. Štajerc je spremenil svoje ime v „Slogo“ in bo izhajal odslej vsak teden.

Koroške novice.

Odlikovanje. Cesar je odlikoval g. dr. Jakoba Sketa, profesorja na gimnaziji v Celovcu, povodom njegovega unirovljenja z naslovom vladnega svetnika.

Za deželnega šolskega nadzornika je imenovan glavni učitelj na učiteljskem v Celovcu, Janez Benda. Novi nadzornik ima le izpit za meščanske šole. Srednješolski profesorji bodo baje protestirali proti temu imenovanju.

Poslanec Nagele v državnem zboru ni glasoval proti pooblastilnemu zakonu in srbski voli bodo še zanaprej prihajali čez mejo. Ali niso taki politiki izdajalci km. šk. koristi?

Strojna. Neusmiljena smrt je zadala hud udarec Janeževi družini. Pljučnica je pretrgala nit življenja šele 21 letnemu sinu Petru in takoj za tem še blagi materi.

Društvena kronika.

Izobraževalnim društvom, ki še niste pri S. K. S. Z. v Mariboru, sklenite to takoj ter javite gori omenjeni Zvezi svoj pristop. Vsa poštena društva pod

katoliško-narodno zastavo Slovenske krščansko-socialne zveze!

Dekli-ka zveza pri sv. Ani na Krembergu je priredila dne 13. dec. 12 poučen shod in obenem občni zbor. Leta 1908 je imela zveza 50 članic. Naročena je bila na pet iztisov „Našega Doma“ in eden iztis „Bogoljuba“. Priredila je 12 poučnih shodov. Naše deklice so nam prednašale 31 deklamacij. S štirimi govori so nas naš vlč. g. duhovni voditelj opominjali k enotnemu delovanju. Slišale smo tudi 23 govorov naših deklic, raznovrstne vsebine, zabavne, poučne in nabožne. Podalo se nam je v njih mnogo duševno hrane ter nas poučevalo, kako naj v javnosti nastopamo. Prelepo je zveza proslavila Marijin jubilej z izvrstno predstavo „Lurška pastirica“.

Na 12 poučnem shodu je voditeljica v svojem pozdravnem govoru poudarjala velevažnost naše zveze. — Sedanjí časi so časi organizacij. Vse se druži, da lažje dosega svoj namen. Tudi mi smo se združile v deklško zvezo, da hodimo skupno pot, da se združene lažje postavimo v bran zapeljivemu svetu ter zastavimo vse svoje moči za svetlinje naše. Mlad človek želi družbe, išče zabave in veselja. Družbe pa, katere nas vabijo v svojo sredo, niso vse dobre in poštene, največ jih ima v sebi strup in mesto sreče si naša mlad na otrova v njih svoje srce ter zaide v časno in večno nesrečo. Naša družba je pa poštena družba, ni v nobeni nevarnosti naša mladost, saj nas deklška zveza hoče vneti za čednostno, nedolžno življenje. Tukaj smo se skupno izobraževale in navduševale za vse to, kar je nam mladencem potrebno, da bomo kedaj vrle zagovornice sv. vere in domovine in vzorne slovenske gospodinje. Nismo pa bile samo na naših poučnih shodih združene, ampak združene smo bile tudi ob prvih petkih v cerkvi pri angelski mizi. Drage, to je gotovo najlepši del našega zvezinega delovanja. Ako deklica v nevarnih letih svoje mladosti hiti večkrat k viru vseh milosti, k Jezusu v sv. obhajilu iskat pomoči, ne bo se pogabila, svet je ne bo ujel v svoje mreže, priborila si bo nebeško domovino.

Tajnica je govorila o narodni zavesti. Kaj je narodna zavest? To so duševni pojavi, ki delajo človeka vernega, pogumnega in ljubečega uda tistega naroda, iz katerega je izšel in katerega jezik je najprvo govoril. Vsaka ptica žvrkoli le tako, kakor so jo stariši učili. Človek pa, ki se spakuje s tujim jezikom, ta se hlini in izneverja svojemu narodu. Narodna zavest rodi tudi rodoljubje in domoljubje. Vsaka ptica najrajši poleti v tiste kraje, kjer se je izvalila, kjer ji žive sovrstnice in s katerimi čeblja. Tudi človek se ne more nikjer bolje počutiti kot tam, kjer mu je zibel tekla in se z nikomur lažje razgovarjati, kakor s sorojaki. Kakor bi ptica brez peruti ne bila ptica, ampak le zemeljska golazen, ravno tako človek brez rodoljubja zataji in izda svojo domovino in svoj jezik in vse, kar je dragega, človek brez narodnih idealov se poniža do živalskega nagona, grde sebičnosti. Koliko lepih zgledov narodne zavesti in požrtvovalnosti nam ohranja zgodovina. Neštetokrat smo brali že v knjigah, kako so rodoljubni možje žrtvovali celo svoje življenje, samo da so rešili svojo domovino, da so priborili svojemu narodu časno in duševno blaginjo. Če bi naši predniki ne poznali domoljubja, bi nam pač ne mogli skozi toliko stoletij obvarovati naše rodne zemlje in jezika, kajti krutih sovražnikov, ki so jim s silo hoteli iztrgati oboje, ni manjkalo tokrat in jih ne manjka danes. — Matilda Karnik je deklamovala „Naš čolnič otmimo!“ — Blagajničarka je položila račun o dohodkih in izdatkih, ki jih je imela zveza v preteklem letu. — Genovefa Tirš je govorila o nedolžnosti, ki najlepše krasi vsako dekle, Roza Kocuvan pa: kako častimo Marijo. — G. duh. voditelj so slikali posledice, ki jih povzra hudobni jezik, protiversko časopisje in slabi zgledi. — Človek ne živi samo ob kruhu. Če bi mu zadostoval sam kruh, bi ne bil več človek, med njim in živaljo bi ne bilo bistvenega razločka. Človek ima razum telesnega življenja še drugo duševno življenje. Tudi to življenje potrebuje hrane. A vsaka hrana ni zdrava, nekatera koristi in hrani življenje, druga škoduje in prinese smrt. To hrano imenujemo strup. Kdor hoče ohraniti življenje, naj se izogiblje strupa. In strup, ki ugonobi naše dušno življenje, je različen in povsod razširjen. Koliko nesreč je zakrivil že hudobni jezik. Protiverski časniki hujskajo proti temu, kar je bilo do sedaj našemu ljudstvu sveto. Tega smrtonosnega strupa se nam je treba varovati, ako hočemo ohraniti življenje. — Nato se je izvolilo vodstvo, ki je ostalo pri starem. Voditeljica je zaključila shod z zahvalo.

Pri veselici bralnega društva dne 27. dec. je zveza predstavljala igro „Nežka z Bleda“. Veselica je uspela nad naše pričakovanje dobro. Udeležba je bila mnogobrojna. Razen domačih so nas posetili naši dobro znani dragi nam gostje od sv. Jurja, sv. Lenarta, sv. Ruperta in sv. Benedikta. Zvesti so nas Jurj vsi slavčki — pevci očarali s svojim prekrasnim petjem.

Prisrčno zahvalo izrekamo našemu vlč. g. duh. vod., da se trudijo in žrtvujejo za naš napredek z največjo vnamo. — Deklice drage! Delajmo z vsemi močmi na to, da se naš mladi slovenski življelj ne pogubi. Čeravno nas ni Bogve koliko, pa imamo trdno voljo in kjer je trdna volja, tam se najde tudi pot do zaželenega cilja. Novo leto naj nam pri-nese novih, čilih moči, da bomo tako lahko delovali v blagor ženstva in v prid mile domovine. Novo leto naj nam prinese tudi nove sloge. In če stopimo združene in trdnih korakov na bojišče, zmaga je gotovo naša.

Politično društvo „Pozor“ v Ptuj si je na občnem zboru dne 30. dec. 1908 izvolilo sledeči odbor: Dragotin Zupančič, predsednik, dr. Franc Jurtela, predsednikov namestnik, Jožef Zelenik, Ferdo Skuhala, Mihael Brenčič st., o. Lenart Vaupotič in Ivan Kočmut odborniki; Fr. Mahorič, Ferdinand Pšunder in Aleksander Pinterič namestniki odbornikov.

Ponikva ob juž. žel. Takajšnje kmečko bralno društvo je priredilo v nedeljo dne 27. grudnia min. leta v šolskih prostorih I. razreda, prvo gledališko predstavo „Kmet Herod“, pod vodstvom č. g. kaplana, ki pa se je res prav izborno obnesla. Šolska soba je bila natlačeno polna gledalcev. In kako iznenadjenje! ko so nastopila pred začetkom igre prvokrat naša dekleta, kot ženski pevski zbor. Kako so nas navdušile se svojim milim glasom, se je pokazalo, ko se je petje končalo, z burnim odobravanjem in ploskanjem. Za tem pa se je pokazal na odru krčmar Gašpar in ko je v svoji nerodnosti snedel mlečno kašo, si je prav bahato nabasal fletno pipico. In potem so nastopali vsi diletantje v občno zadovoljnost gledalcev. Iskreno zahvalo izrekamo na tem mestu, pred vsem voditelju č. g. kaplanu za vstrajno požrtvovalnost časa in truda in jih že sedaj prosimo, da nam kmalu priredijo zopet enako vesele urice. Tebi predraga krščanska mladina, pa na srce polagam nasvet: Da v vsakem oziru vztrajno slediš požrtvovalnemu voditelju.

Mladenč Oroslov.

Sv. Jurij ob juž. žel. Katoliško bralno društvo pri Sv. Juriju ob juž. žel. ima dne 10. januarja 1909 po večernicah svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom v spodnji dvorani na Kukovičevem. Po občnem zboru je tamburanje in petje. Vstopnina je prosta. Vsi udje in prijatelji društva se k mnogobrojni udeležbi uljudno vabijo.

Odbor.

Teharje. Pa so se le vzdramili pri nas na Teharjih naši mladi, čeravno bolj pozno. Posebno v naši deklški družbi je postalo bolj živahno in veselo. Dne 13. grudnia so priredila naša dekleta pod vodstvom ljubljene učiteljice gđe. Tratnik že tolikokrat uprizorjeno, a vedno lepo predstavo „Lurška pastirica“. Igralke so svojo vlogo izvrstno pogodile a posebno smo občudovali Bernardko (R. Žoher) Zofko in Tilko (Romih in Brandstetter) tudi mati Lojza (M. Ojsteršek) je dobro rešila svojo vlogo. Največ pozornosti je pač vzbujala oskrbnica Barba (Gorišek Štefka) s svojim šaljivo-resnim nastopom. — Udeležba je bila naravnost ogromna. Počastili so nas s svojim obiskom tudi ljubi gostje iz Sentjurja, Vojnika in Celja. Vrlim prirediteljicam, posebno gđe. Tratnik in tudi č. g. kaplanu, ki so blagohotno pre-skrbeli ličen oder, naša srčna hvala!

Braslovce. Bralno društvo ima svoj redni občni zbor dne 10. jan. popoldne po večernicah v društvenih prostorih z običajnim vsporedom. K mnogobrojni udeležbi prav uljudno vabi odbor.

Socialni tečaj v Soštanju, ki se je vršil dne 29. in 30. dec., se je vrlo dobro obnesel. Udeležnikov je bilo samo iz šoštanskega okraja okoli sto. Govorili so gospodje nadrevizor Pušenjak, dr. Verstovšek, dr. Kovačič in drugi.

Kotlje. Gledališka predstava se priredi v Kotljah na 17. prosinca v prostorih Antona Lužnika. Začetek ob 2. uri popoldne. Spored: 1. Pozdrav gostov. 2. Zaloigra Ml nar in njegova hči. Med presledki igra domača godba. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo novih knjig, zato v obilnem številu vabi odbor.

Mozirje. Pri nas se je vršil v nedeljo, dne 13. dec. prvi redni občni zbor kat. slov. izobraževalnega društva za trg in okolico Mozirje. Iz poročila tajnika se je razvidlo, da društvo vrlo napreduje, napravilo si je nov gledališki oder in priredilo sedem gledaliških predstav skozi celo leto; iz priprostih fantov in deklet postali so spretni igralci, ki sme biti društvo ponosno na nje. Pokazalo se je to posebno pri zadnji igri „Mlinar in njegova hči“, ki se je igrala 15. nov. Društvo ima različne časopise na razpolago, ima bogato knjižnico, iz katere se je prebralo okoli 1500 knjig. Blagajnik poroča o društvenem stanju; vkljub velikim stroškom, ki jih je imelo društvo prvo leto svojega obstanka, ni bilo primanjkljaja. Društvo ima svoj tamburaški zbor, ki je že večkrat javno nastopil. Da je zamoglo društvo tako napredovati, se izreče najsrčnejša zahvala vsem darovalcem lesa za gledališki oder in za drugo opravo, drv za kurjavo, brez-

plačno vožnjo; srčna hvala tudi tistim, ki so prišli z denarnimi sredstvi na pomoč in vsem tistim, ki so pripomogli, da so se gledališke predstave tako s jajno obnesle! Bog povrni vsem!

Trbovlje. Naša Marijina družba vedno bolj narašča. Družba šteje že 110 članic, bilo bi jih lahko še več, toda ta „presneti strah“ pred ljudmi! Marsikatera bi rada vstopila v Marijino družbo, toda se boji nasprotnikov. Sem že večkrat slišala marsikatero mladenko, ki pravi: „Ja, kaj bo pa ta ali oni rekel, če me bode videl pod Marijino zastavo, se bode norčeval in se mi smejal! Prazen strah! Naj se norčuje in smeji, kadar se bode naveličal in bode videl, da tebi nič ni mar nje, ovo zasmehovanje, se bode pa sam sebe sramoval, da je tako aboten. Je že res, da imamo nasprotnikov dovolj „mokrače“ ali „rdečkarje“ po imenu; te zelo bode v oči Marijina družba. Toda naj jih le, me gremo pa pod Marijino zastavo ponosno naprej. Le „korajžo“ dekleta, ne poslušajte nasprotnikov! Naj bode znanprej sledeče naše geslo: „Vse za Marijo, Jezusa in domovino!“ — Na Marijin praznik, dne 8. grudnia, smo kaj slovesno počastile našo nebeško Mamico. Imele smo skupno sv. obhajilo, in popoldan so imeli č. g. voditelj jako ganljiv govor. Vsa čast in hvala njim!

Marijina hčerka.

Mladini.

Slovenski mladini v premislek.

Na pragu novega leta stojimo, z novimi lapi zremo v negotovo bodočnost, vprašaje se, bode-li uam tudi to prihodnje leto prineslo ono blaženost, ki smo jo izlasti dosegali opažali pri slovenski mladini.

Naprej se že veselimo in prepričani smo, da bodo naši vrli slovenski mladeniči in dekleta še stanovitejše nadaljevali svojo pot verske in narodne izobrazbe.

Vendar nehote moramo opaziti, da se ravno v tem času vzbuja v naši mladini čut, ki jo žene v svet, iskat svoje sreče v tujino. Koliko slovenskih fantov in deklet zapusti svoj ljubi domači kraj, morebiti z dobrim namenom, se v tujini ali v kakem mestu nekoliko izobraziti, si pridobiti potrebne znanja, ki ga domača hiša in rojstni kraj ne zmoreta.

Pozdravljamo enako misel, pa bati se je, če odhajajo naši mladi res vsi s takim blagim namenom.

Res je potrebno, da prihajajo tudi kmetijski ljudje v mesta, ker s tem se mestno življenje poživ.

Svariti pa moramo in naravnost grajati one, ki odhajajo le radi tega, ker se jim dozdeva domača gruda prerevna, življenje domače predolgočasno.

Mnogoteri slovenski oče, mnoga slovenska mati, ki sta vse upe stavila na svoje otroke, toči bridke solze za svojim ljubljanim sinom ali drago hčerko, ki ji preči v tujini nevarnost, da se pogubi in pokvari na duši in telesu.

Zato dragi slovenski fantje in mila slovenska dekleta, poslušajte naš klic, če vas res žene potreba od rojstnega kraja, premislite dobro, kam, v kakšno hišo da se podate!

Ne dajte se premotiti od onih, ki so vas mogoče sedaj ob praznikih vabili z mamljivimi besedami v navidežno prijetno življenje v raznih smrdljivih tovarnah in premogokopih na Nemškem, kjer bo med drugim njih prva skrb vas pripraviti v versko brezbriznost in narodno mlačnost.

Prva skrb bodi vam tudi za vaše zdravje! Koliko mladih mora v prezgodnji grob, ker se za ta največji zaklad človekov ne brigajo.

Le pogledimo one upadle obraze mnogih meščanov in tovarniških delavcev, koje neredno življenje, težavno, nezdravo delo, najbolj pa ono nesrečno ponočno popivanje, tira v onemoglost in jih spravi sčasoma v največjo revščino.

In mnogotera deklica spočetka niti ne čuti svoje nevarnosti, kajti mestni šum jo premami, da se nevede kdaj zgubi, pride v položaj, ki ga pozneje bridko obžaluje, seveda prepozno.

Zato dragi slovenski mladeniči in dekleta, poslušajte nas ter ne iščite sreče, kjer je ni, ampak stalno srečo in mirno življenje zagotovi vam le domača zemlja.

Cerkvene zadeve.

Imenovanje. Č. g. profesor Jakob Kavčič na gimnaziji v Mariboru je imenovan za kanonika lavantinskega kapitelja. Iskreno čestitamo!

Maribor. Umrli je frančiškan o. Nazarij Schönwetter v 48. letu sv. je dobe.

Duhovske vesti. Č. g. župnik Fr. Slavič pri Sv. Antonu na Pohorju je stopil v pokoj in se nastanil pri Sv. Lovrenču nad Mariborom. Prestavljeni so č. g. kaplani: Mir. Velčič iz Slivnice v Slov. Bistrico, Štefan Belšak iz Žalca v Slivnico, Franc Gosak iz Mozirja v Žalec, Franc Planinc iz Pišec v Mozirje, Franc Božiček iz Pilštanja v Pišce in Janez Vedečnik iz Sv. Martina na Pohorju v Pilštanj.

Ljutomer. Izvolil se je dne 21. grudnia novi cerkveni konkurenčni odbor. Izvoljeni so: Ljudevit Babnik, Martin Lipovec, Peter Brunčič, Ivan Kovačič, Frančišek Makoter.

Duhovna gredica. Tudi znanprej ji je odmenjen prostorček. Tudi letos naj obrodi in da kaj cvetk. Ni prinašala popolno izdelanih sestavkov in jih tudi ne bo. Nima tega namena. Čemu je torej duhovna gredica in za koga je pisana? Za tiste, ko „Naš Dom“, sploh za vse, ki jim gori srce za vse dobro, za vse, ki si žele izobrazbe duha in srca. Po tej poti je hodil „Naš Dom“. Ta listič je vodil mladeniče in mladenke in sploh vse svoje bralce do potrebnega današnjega političnega gibanja, stanja in znanja. Sade smo občudovali, to so bili mnogi mladeniški shodi. Imamo celo kardelo zavednih fantov in deklet, ki se zavedajo svoje narodnosti, ki so ponosni na svoje slovenske pradede, ki jim je pa tudi sveta vera prednikov. Vero in narodnost združujejo in oboje spoštujejo. Te vrste so bili zato tudi članki „Našega Doma“, ki je glasilo verne naše mladine. Našli smo letos v tem listu mnogo lepih člankov, ki bi lahko bili stali pod napisom „duh. gredica.“ Gotovo so vsem ugajala prepričujoča pisma mladeničem in ona prišrna mladenkam. Sploh vsem spisom je bil in je namen, voditi mladino po pravi poti, in zato je tudi „Naš Dom“ tuintam opomnil „naše ta mlade“, da ne smejo pozabiti tudi na pot proti večnosti in se vaditi v duhovnem življenju in napredku. V dosego tega se vam v duhovni gredici podajajo in ponujajo samo zrna. (A ta zrna naj začnejo kaliti in naj poženejo v sreih vseh, ki duhovno gredico radi prebirate, obilo sadov! Ako le eden utrga na tej gredici kako cvetko in najde kaj duhovne tolažbe in veselja, tedaj je namen duhovne gredice dosežen! C.

Razno blago.

Kolo z godbo. Neki francoški tehnik je izumil kolo, na katerem lahko kolesar med vožnjo igra godbo, ne da bi ga to kaj oviralo. Na obeh straneh kolesa je namreč meh in sicer tako prirejen, da ju kolesar z gibanjem nog napihuje. Ako hoče igrati, treba mu je le pritiskati na nadržajne pritirane pipke.

O Windhorstu se pripoveduje, da je bil sicer majhne postave, a velik saljivec, ki ni nikdar ostal odgovora do žan. Ko se je leta 1831. učil prava v Göttingenu, nagajal mu je neki tovariš, ki je bil Golijat po postavi, a pritkovalec po umu, češ „Mali, ali te naj vtaknem v žep?“ Windhorst mu je odgovoril: „Vaknite me rajši v vašo glavo; tam je še prostora dovolj.“

Iz protestantske šole. Učitelj: Kako pa je vedel angel, da se je rodil odrešenik? — Mala Hilda: Je pač gotovo čital v časniku. — Pastor: Zakaj sta bila Adam in Eva izgnana iz raja? — Mala Mina: Gotovo nista mogla plačati najemnine.

Gozdnih sadik oddaja. V spomladi 1909. leta se bodo iz državnega nasada v Ptuj od ale naslednje vrste sadik, in sicer: Smreke 1000 sadik 4 do 6 kron, bori 1000 sadik 3 K, mecesni 1000 sadik 4 K, akacije 1000 sadik 4 K, črni orehi 1000 sadik 20 K, laški orehi 1000 sadik 20 K, vrbovi ključki 10 v kilogram. Neimovitim posestnikom, kojim uboštvu potrdi občinski urad, se oddajo sadike proti plačilu upravnih stroškov. Naročila je vposlati c. kr. okrajnemu gozdarskemu nadzorništvu v Mariboru ali c. kr. gozdarski nadzorni postaji v Ptuj.

Sežiganje sladkorja v bolniških sobah. Po nekaterih krajih v Evropi imajo ljudje navado, da sežigajo v bolniških sobah sladkor. Zdravniki se ti navadi niso protivili, misleč, da to ne škoduje, a da bi bilo sežiganje sladkorja koristno, niso verjeli. To ljudsko šego so smatrali za prazno vero. Sedaj pa se je izkazalo, da je pravo zadelo ljudstvo, četudi morda ne ve, zakaj je sežiganje sladkorja koristno. Profesor Trilbert na Pasteurjevem zavodu v Parizu je namreč zdaj dokazal, da se s sežiganjem sladkorja nareja plin, ki uničuje bacile. Trilbert je sežgal pod stekleno posodo, ki drži dva in pol litra, pet gramov

sladkorja. Ko so se shladili nastali sopari, je spravil v odprtih steklenih ceveh pod posodo bacile legarja, tuberkuloze, kolere, koz itd., in v teku pol ure so bili vsi bacili, ki prenašajo bolezen, umorjeni. Učinek plinov, ki se narejajo pri sežiganju, opazujemo lahko tudi na drug način. Če sežgemo kos sladkorja v zaprti posodi, v kateri je smrdljivo meso ali smrdelja zaprtinjakova vsebina, izgine smrad popolnoma. Ljudske navade niso slučajne.

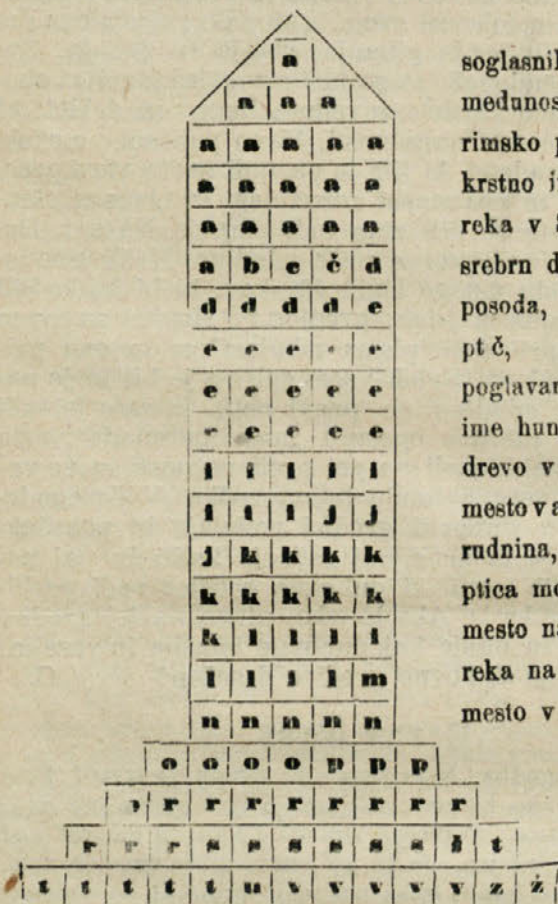
Smešnice.

Gospa: „Kako je to, gospod, da Vas zdaj ni nič več videti pri Vaši stari prijateljici?“ Baron: „Ona je oženjena.“ Gospa: „S kom pa?“ Baron: „Z menoj.“

Tujec: „Ali morete, ako tako veliko piva pijete, tudi drugi dan pošteno delati?“ (Odgovor: „Tega ne smete vprašati; tega še nisem nikoli poskušal.“)

Obelisk.

Priredil Jožef Štelcar.

Ako se črke prav sestavijo, se bere v srednji vrsti od zgoraj navzdol in v spodnjih 4 vrstah ime in značaj visokega jubilarja.

Pojasnila o inseratih daje

upravnistvo le tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 v.

Vsaka beseda stane 3 vin.

Vinona prodaj

v kmečkih kletih. Cene so 14—20 kron. Posreduje in jamči za pristnost „Posojilnica“ v Kaštelu, pošta in šacija Buje, Istra. 37

Olje

za razne stroje prodaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru 100 kg po 25 K.

Za bolne! Za trpeče! Za zdrave!

V še tako trdovratnih in zastarelih slučajih kakor: revma, protin, živčne bolezni, glavo in zobobol, bolečine v hrbtu in mišicah, bodljaji, trganje v udih, nogobol, otekline, hvalijo splošno na mnogih klinikah praktično poskuseno, od okoli 1000 zdravnikov priporočeno sredstvo, ki takoj prežene bolečine, namreč

Ichtyomentol

pat. v vseh državah. Mnogokrat obdarovano. Učinek nedosežen! Vsepeh učarujoči Nad 15.000 zahval. — Pošilja samo: Kem. laboratorij lekarnarja S. Edelmann v Bohorodezanu (via Lvov) oddelek 35. Poštne prosto od pet steklenic naprej, če se pošlje K 6. , proti povzetju 20 vin. več 10, steklenic franko K 10.—, 5 steklenic franko K 28.—. 27

Obstanek trgovine od leta 1850.

Zahtevajte

zastoj da se Vam pošlje ilustrovani cenik z nad 200 slikami.

Št. 0.	Nikelnasta ali jeklena remontoir-ura 30 ur tekoča	K 3:50
	Roskopf	5.—
Št. 2.	Nikel-anker-remontoir (regulator)	8.—
	Srebrna	12.—
	Srebrna s tremi pokrovi	8.—
Št. 24.	Nikel-anker-remontoir „Tula“ s tremi močnimi srebrnimi pokrovi	8.—
Št. 31.	Srebrna damska rem.-ura	6.—
Št. 11.	Srebrna remontoir-ura za gospode	6:60
Št. 18.	Srebrna anker ura, 15 kamnov	10.—
	Ista z dvojnim pokrovom	12:10
Št. 102.	Budilka z dnevnikom	8.—
Št. 107.	Kuhinjska ura	8:40

Garancija več let.

Blago, ki ne ugaja, vzame se proti polni svoti nazaj.

Izvršujejo se tudi vsa v to stroko spadajoča popravila na: : : : : tančno, vestno in jako ceno. : : : : :

Th. Fehrenbach, x

34 Največja tovarniška zaloga ur
Maribor, Gosposka ul. 26. : : Filialka, Dravska ul. 2.

Izvrstni molitveniki

SO:

Kery. Venec pobožnih molitev in sv. pesmi	K 3:50
Rozman, Dekliške bukvice „	3.—
Venec svetih pesmi	2.—
Prijatelj otroški	—40
Sv. Opravilo	1:35

Vsi ti molitveniki se dobijo tudi v zlati obrezi in stanejo potem okoli 50 vinarjev več. Poštnina znaša 20—30 vin. za 1 knjigo.

Trgovina tiskarne sv. Cirila
v Mariboru.

Ustanovlj. l. 1855.

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU

z najboljšimi stroji in najnovejšimi orkani oskrbljena, prevzame vsa v nje stroko spadajoča dela, kakor: vsakovrstne formulare, pooblastila, dolžna pisma, tabele, blankete, ekspenzarje, pobotnice itd.

Za trgovce: cenike, okrožnice, letake, lepake, račune, pisma, kuverte z naslovem, dopisnice itd.

Za razne korporacije in društva: pravila, letna poročila, pristopnice za člane, vabila na veselice : : : : l. f. d. : : : :

Koroška cesta št. 5.